

De kenmerken van een sekte

Bewerking van [The Marks of a Cult \(Computer Discernment Notebook\)](#)

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling (1977 of HSV).
Bewerking en voetnoten door M.V. Update 28-4-2007

Definitie

Een sekte is een systeem van religieuze dogma's, met een lichaam van aanhangers, diep toegewijd aan een buitenbijbels idee, dat een aanbidding cultiveert als grond voor het behoud van de mens, en daarbij zijn leden afhoudt van de ware redding in Christus.

En aangezien de centrale leer van het bijbels christendom het offer en de dood is van Christus, ten behoeve van de menselijke zonde (Ef 2:8-9), vertonen *alle* sektarische systemen de neiging het volbrachte werk van Christus naar beneden te halen, en benadrukken zij het belang van het verkrijgen van morele aanvaardbaarheid voor God door middel van hun eigen religieuze werken.

Sekten zijn allemaal betrokken in religieuze dogma's en praktijken die oproepen tot toewijding aan een religieuze visie of zaak die gedompeld is in valse doctrines. Het bijbels evangelie wordt niet gebracht. Zij zijn bringers van een "ander Evangelie" (2 Kor 11:4; Gal 1:6), vervalsers van het Woord Gods (2 Kor 4:2), bedrieglijke arbeiders (2 Kor 11:13), valse profeten en valse leraars (2 Petr 2:1). Een sekte is een georganiseerde ketterij.

Om gerangschikt te worden als sekte zullen de volgende karakteristieken een leidraad zijn. Ze moeten echter *niet* allemaal aanwezig zijn:

1. Buitenbijbels gezag

Sekten hebben hun theologische basis voor gezag verschoven van Gods Woord, de Bijbel, naar hun eigen unieke ideeën. Over het algemeen zullen zij gebruik maken van gedeelten van de Bijbel, maar *in feite* stellen zij hun eigen unieke schriftuur hoger dan de Bijbel. De geschreven interpretatie van de groepsleiding is normatief.

2. Leer van rechtvaardiging door goede werken (Legalisme)

Sekten leren dat eeuwig leven van iets anders afhangt dan de Verzoening alleen; d.w.z. geloof in de verzoening, het volbrachte werk van Christus aan het kruis wordt geacht *niet* voldoende te zijn. Het wordt meestal vervangen door menselijke werken en verantwoordelijkheden. Eerder dan voor het behoud te vertrouwen op Gods genade alléén, komt de reddingsboodschap van sekten altijd neer op vereiste gehoorzaamheid aan, of onthouding van, bepaalde verplichtingen en praktijken (soms zelfs inbegrepen de gehoorzaamheid aan de oudtestamentische wet).

3. Geen zekerheid van behoud

Het behoud van een sektelid is nooit zeker, maar is voortdurend afhankelijk van zijn anticipatie op de veranderende omstandigheden van het leven, en de regels van de sekte. Hierdoor zijn sekteleiders in staat om een bestendige geestelijke gebondenheid te realiseren. Door het gebrek aan zekerheid is er ook geen innerlijke vrede; vgl. Mat 11:28-30; Joh 14:27; Rom 5:1; Fil 4:6-7; Gal 5:22.

4. Gezalfde leider/moderne profeet

De sekteleider¹ wordt aanzien als onfeilbare vertolker van het Goddelijke Woord, speciaal aangesteld door God, om een bijzondere gezalfde, profeet, goeroe of zelfs hedendaagse messias te zijn. Sektariërs citeren eerder (de werken van) hun leider(s) dan de Bijbel. De aanhangers van een sekte

¹ Of meervoud, een superkaste van topleiders. B.v. de "beleidvolle slaaf"-klasse van de Jehovah's getuigen, zie <http://www.verhoevenmarc.be/jg.htm>

getuigen van de deugdzaamheden van hun leider(s) en trachten zijn/hun zonden en corrupties te bedekken.

5. Autoritair leiderschap

De leiders bezitten een gezag dat door niemand mag geschonden worden. De sekteleiding duldt geen kritiek of tegenspraak. Zij hoeven zich niet te verantwoorden. Zij alleen zijn in staat de Bijbel uit te leggen. Bij b.v. de Jehovah's getuigen² is alle leer door de leiders ontwikkeld en afgebakend zodat er geen plaats is voor een ongeconditioneerde, persoonlijke toetsing aan de Bijbel. Wie kritiek blijft hebben, en daarin anderen betreft, wordt uit de groep gesloten.

6. Dubbelzinnige doctrines/geestelijk bedrog

Om de gunst te verkrijgen van velen, en daarbij het aanwerven van nieuwe leden te vergemakkelijken, zijn sekte-doctrines gekenmerkt door valse beweringen over wat de sekte in werkelijkheid gelooft. Zo onthullen Mormonen niet gauw hun geloof dat God ooit een man was die later de God van de planeet aarde werd. Jehovah's getuigen ontkennen publiekelijk dat in hun boeken 1975 werd 'berekend' als het jaar van het einde (naast vele andere valse datums). Gewone Zevende Dags Adventisten³ ontkennen dat Ellen G. White een door God geïnspireerde profetes was, maar hun publicaties blijven de legenden over Ellen G. White verder verdedigen, en zij blijven volhouden dat er geen graadsverschil is tussen haar inspiratie en die van de bijbelschrijvers.

7. Isolatie/aan de kaak stellen van andere groepen

Elke sektarische groep lijdt aan het "Wij zijn de Enige Ware Kerk"- syndroom. De leden worden geleerd dat hun kerk, organisatie of gemeenschap, de enige ware groep is, en dat alle andere vals zijn. De leiders zullen uitleggen dat het onmogelijk is God te dienen zonder lid te zijn van hun specifieke groep. Als bovendien de sekteleiding van zichzelf verklaart de ware "gezalfde", "profeet" of "messias" te zijn, worden alle andere kerken of groepen beschouwd als oneerlijk, bedrieglijk, misleidend en moeten ze voortdurend neergehaald worden. Alternatieve zienswijzen worden als satanisch en corrupt beschouwd. Een sterke isolatie van andersdenkenden en andere zienswijzen moet de groep maximaal in de greep houden - een geestelijke gevangenis wordt opgetrokken. Leden die besluiten de groep te verlaten, worden duidelijk gemaakt dat zij "God en Zijn enige ware organisatie" verlaten. Vandaar dat het voor een sekteid, die lang in de groep is geweest, erg moeilijk is om weg te gaan. Het verlaten van de groep staat gelijk met het verlaten van God en verloren gaan.

8. Bijzondere ontdekkingen/toegevoegde openbaringen

Typisch ook voor sekten is het aanvaarden van nieuwe, eigentijdse, voortdurende openbaringen, die ofwel de Bijbel tegenspreken of hem moeten verklaren. De fundamentele karakteristiek van het Christendom is echter dat het historisch is, *niet* afhankelijk van private kennis, geheimen of onaantoonbaarheden, terwijl de bijna universele grond voor sektarische religie de aanspraak is op exclusieve openbaring die één persoon, of enkele leiders, verondersteld ontvangen hebben. Sekteleiding-openbaringen komen haast altijd voort uit persoonlijke hallucinaties, visioenen, dromen, ervaringen, fantasieën, hoogmoedige waanzin en demonische belasting, tot bezetenheid toe. De bijbelse regels van bewijs (2 Kor 13:1)⁴ worden niet in acht genomen. Deze nieuwe openbaringen worden dikwijls vastgelegd als officieel geschreven schriftuur van de sekte (b.v. *Het boek van Mormon*), en worden beschouwd als evenwaardig aan die van de apostelen (en zelfs méér relevant vermits ze gegeven werden in de hedendaagse tijd). Bij de Jehovah-getuigen is hun "bijbelstudie" niets anders dan wat zij zelf noemen "boek-studie": studie uit hun boeken die de Bijbel moeten verklaren, en "Wachttoeren-studie"⁵.

² <http://www.verhoevenmarc.be/jg.htm>

³ <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/adventisme.pdf>

⁴ "In de mond van twee of drie getuigen zal alle woord bestaan".

⁵ Bovendien worden louter de vragen onderaan elke pagina opgevraagd en moeten de leden die kunnen beantwoorden. Dit is tevens hun systeem van indoctrinatie: het systematisch inprenten van een leer met de bedoeling deze kritiekloos te aanvaarden.

9. Gebrekkige christologie

Sekten hebben haast altijd een vals beeld van de natuur en de Persoon van Jezus Christus. Een sekte zal gewoonlijk de ware Godheid en ware menselijkheid van Christus ontkrachten, ook Zijn ware oorsprong, of de ware eenheid van Zijn twee naturen (God en mens) in één Persoon.

10. Gebrekkige antropologie

De meeste sekten zien de mens meestal niet als een onsterfelijk⁶ wezen; in plaats daarvan zien zij hem eerder als een veredeld dier, zonder onsterfelijke ziel, of soms als een wezen dat geschikt wordt gemaakt om uiteindelijk een god te worden. Zij zien meestal de mens niet als een geest die in een vleeselijk lichaam woont, die wacht op de verlossing naar geest, ziel en lichaam (1 Thess 5:23).

11. Uit-de-context gebruik van de Schrift/versnipperde bijbelse aandacht

Sekten neigen ertoe zich toe te leggen op één vers of passage in de Bijbel om andere uit te sluiten, zonder oog voor de context waarin de Schrift werd gegeven. B.v.: 1 Kor 15:29 wordt door Mormonen misbruikt (uit zijn context getrokken) om de doop voor de doden te rechtvaardigen.

12. Foutieve leringen over leven na de dood

Sekten hebben het over zielelaap, anihilatie⁷ (vernietiging i.p.v. eeuwige straf), vagevuur, progressie tot godheid, universalisme⁸, en zij ontkennen haast altijd de bestemming van een finale, pijnlijke strafplaats voor de onrechtvaardigen.

13. Sterke organisatiestructuur

Hoe minder waarheid een beweging vertegenwoordigt, hoe meer zij blijf geeft van zichzelf te organiseren. De afwezigheid van waarheid lijkt het noodzakelijk te maken dat er banden van vrees worden gesmeed. Sekten vragen van hun bekeerlingen dikwijls een totale verbintenis aan de organisatie, hetgeen hen doet verstrikken in een ingewikkelde reeks regels, verplichtingen en beperkingen - het geeft de indruk van een gepassioneerde of irrationele toewijding aan een zaak.

14. Financiële exploitatie

Sektariërs menen dat het geven van geld voor henzelf veel oplevert, zoals geestelijke gaven, krachten, bekwaamheden, en in de meeste gevallen: hun eigen behoud. Een goed lid dokt af. Dikwijls leven de leiders er goed van en is het financieel beheer ondoorzichtig. Bij de Jehovah's getuigen hebben mensen - onder sterke geestelijke druk - met het oog op 1975 hun werk opgezegd en huis en bezittingen verkocht om maar voltijds te kunnen prediken en leden te werven, maar tegenwoordig wordt dit botweg ontkend (zie onder punt 5).

15. Pseudomystieke/spiritistische/occulte invloeden

Dikwijls is er een occulte invloed waar te nemen, bij zowel de oorsprong van de groep als hun huidige praktijken.

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm

⁶ Bedoeld wordt onsterfelijk naar de toekomst toe. Enkel God is zonder begin.

⁷ <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Eeuwige-Straf.pdf>

⁸ Het geloof dat Gods genade iedereen ten deel zal vallen.